

9.7.2025

VN/7046/2024

VN/7046/2024-STM-12

Valtiovarainministeriö

# STM; Lausunto hallituksen esityksestä laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholi-juomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriö kannattaa virvoitusjuomaverotuksen porrastamista kuuteen veroluokkaan tuotteen kokonaissokeripitoisuuden perusteella. Uudistuksella voidaan ohjata kuluttajia valitsemaan ja teollisuutta kehittämään terveellisempiä tuotteita. Epäterveelliset ravitsemustottumukset, kuten liiallinen sokerin saanti, ovat merkittäviä kansanterveyttä heikentäviä tekijöitä. Suomessa lihavuus ja siihen liittyvät sairaudet sekä suun terveyteen liittyvät ongelmat aiheuttavat merkittävän kansanterveydellisen ja -taloudellisen taakan ja kuormittavat sosiaali- ja terveystalouden järjestelmää yksiköihin kohdistuvien vaikutusten lisäksi.

Kannatamme myös pakkaamattomien juomien sisällyttämistä veron piiriin. Niiden verotus on suunniteltu alimman veroluokan mukaan riippumatta sokeripitoisuudesta, jota pidämme kuitenkin hieman ongelmallisena. Pakkaamattomien juomien verokohtelu tulisi olla yhtenäinen muiden vapaata sokeria sisältävien juomien kanssa. Huomiona lisäksi, että pidämme haasteellisena kofeiinia ja/tai guariinia sisältävien sokerittomien energiajuomien kuulumista alimpaan veroluokkaan. Näiden juomien kulutus on kansanterveyden näkökulmasta huolestuttavaa erityisesti nuorten ikäryhmiä.

Sosiaali- ja terveysministeriö pitää perusteltuna, että maustamattomien kasvipohjaisten juomien kalvumpitoisuus huomioidaan verotuksessa. Tämä tukee sekä ravitsemuksellisia ja kansanterveydellisiä että laajemmin kestävämmän kehityksen tavoitteita. Pidämme myös myönteisenä, että härkäpapupohjaisten juomien verokohtelu yhdenmukaistetaan muiden kasvipohjaisten juomien kanssa ja että sokeripitoisuuden yläraja asetetaan maidon sokeripitoisuutta vastaavalle tasolle (4,8 g/100 ml).

Esityksessä nostetaan esiin, että muutoksen myötä verosta vapautetut kasvipohjaiset maidot vastaisivat kansanterveyden kannalta keskeisiltä ominaisuuksiltaan entistä paremmin maidon ravintosisältöä. On tärkeää huomioida, että maito ja maitovalmisteet ovat suomalaisessa ruokavaliossa merkittäviä kalsiumin, mutta myös proteiinin, jodin, riboflaviinin, B12-vitamiinin ja D-vitamiinin lähteitä. Kansallisten ravitsemussuositusten mukaan maitoa korvaavien kasvipohjaisten juomien tulisi olla täydennettyjä kalsiumilla, D-vitamiinilla, jodilla ja B12-vitamiinilla riittävän ravintoaineiden saannin

**Postiosoite**  
**Postadress**  
**Postal Address**  
Sosiaali- ja terveysministeriö

**Käyntiosoite**  
**Besöksadress**  
**Office**

**Puhelin**  
**Telefon**  
**Telephone**

**Faksi**  
**Fax**  
**Fax**

**s-posti, internet**  
**e-post, internet**  
**e-mail, internet**

PL 33  
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8  
Helsinki

0295 16001  
+358 295 16001

02951 63415  
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi  
stm.fi

turvaamiseksi. Maustamattomien kasvipohjaisten juomien täydentäminen myös B12-vitamiinin, ribofla-viinin, D-vitamiinin ja jodin osalta parantaisi niiden ravintoarvoa ja tukisi niitä käyttävien väestöryhmien välttämättömien ravintoaineiden saantia.

Yhteenvetona todetaan, että sosiaali- ja terveysministeriö pitää hallituksen esitystä tärkeänä askeleena kohti terveyttä edistävää elintarvikkeiden verotusta. Korostamme kuitenkin, että veron vaikutavuuden maksimointi edellyttää pitkäjärjestyksiä ja laaja-alaista terveysperusteisen verotuksen kehittämistä. Virvoitusjuomavero yksin ei riitä, vaan tarvitaan laajempi terveysperusteinen veromalli, joka kattaa myös muut tuoteryhmät ja huomioi sokerin lisäksi suolan ja rasvan määrän. Ehdotamme, että hallituskauden aikana asetetaan työryhmä ja käynnistetään sen työskentely, tavoitteena laatia selvitys laajapohjaisen verotuksen vaikutuksista kansanterveyteen ja -talouteen sekä valmistella vaihtoehtoisia toteutusmalleja.

Osastopäällikkö livarin sijaisena, johtaja      Kirsi Kaikko

Erityisasiantuntija      Tanja Tilles-Tirkkonen

**VN/7046/2024-STM-12**

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: